

«Затверджую»
директор філії «Кам'янець-Подільське лісове
господарство» ДП «Ліси України»

9 Валерій ПУСТИЛЬНИЙ
«30» січня 2023 р.

ПРОГРАМА

ПРОГРАМА

навчання працівників, а також інформування зацікавлених

сторін задля запобігання збору, полюванню чи відлову рідкісних та тих, що перебувають під загрозою, видів

м. Кам'янець-Подільський – 2023 р.

ВСТУП

Ця програма визначає порядок проведення навчання працівників, а також інформування зацікавлених сторін задля запобігання збору, полюванню чи відлову рідкісних та тих, що перебувають під загрозою, видів на території лісового фонду філії “Кам’янець-Подільське лісове господарство” ДП “Ліси України”.

1. Визначення термінів

Біологічне різноманіття: Мінливість живих організмів, що походить з усіх джерел, включаючи, серед іншого, наземні, морські та інші водні екосистеми і екологічні комплекси, частиною яких вони є; це поняття включає різноманітність у межах виду, між видами, та різноманіття екосистем.

Мережа територій для збереження: Ті частини одиниці господарювання, для яких збереження є первинною, а в деяких випадках - єдиною метою. До таких територій належать репрезентативні ділянки, зони збереження, охоронювані території, сполучні території та особливо цінні для збереження території.

Екосистема: динамічний комплекс угрупувань рослин, тварин і мікроорганізмів, а також їхнього неживого довкілля, які взаємодіють як єдине функціональне цілей.

Природне оселище (біотоп): ділянка суші чи водного простору природного або напівприродного походження, яка визначається за абіотичними та біотичними характеристиками. Також вживається тут як синонім терміну «природне середовище існування», що стосується предмету Конвенції про охорону дикої флори, фауни та природних середовищ існування у Європі (Бернської Конвенції).

Рослинне угруповання: сукупність видів рослин, що зростають разом в межах певної ділянки та перебувають у тісній взаємодії як між собою, так і з умовами довкілля.

Середовище існування видів дикої флори та фауни: територія, що визначається особливими абіотичними та біотичними чинниками, у межах якої види природної фауни і флори оселяються на будь-якому етапі свого життєвого циклу.

Рідкісні види: Види, які рідко трапляються, проте не класифікуються як такі, що перебувають під загрозою. Такі види розповсюджені в географічно обмежених ареалах чи особливих оселищах, або зрідка трапляються на великій території. Вони приблизно еквівалентні категорії IUCN (2001) «Майже під загрозою» (NT), включно з видами, близькими до того, щоби бути занесеними або, ймовірно, будуть занесені в найближчому майбутньому, до категорії тих, що перебувають під загрозою.

Загроза: Ознака або застереження щодо можливості або наближення шкоди чи негативних впливів.

Вид, що перебуває під загрозою: вид, що відповідає критеріям IUCN (2001) для категорій «Уразливий» (VU), «Той, що зникає» (EN) або «У критичній небезпеці» (CR), і має високий, дуже високий або надзвичайно високий ризик зникнення у дикій природі. Для цілей FSC ці категорії можуть бути змінені відповідно до офіційних національних класифікацій (які мають законне значення) та до місцевих умов і щільності популяцій (які можуть впливати на рішення щодо відповідних заходів зі збереження).

1. Заходи з виявлення рідкісних та тих, що перебувають під загрозою, видів.

Заходи з виявлення типових та унікальних природних комплексів, місця зростання та поселення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу декларуються під час проведення базового лісовпорядкування. У протоколах першої та другої лісовпоряддних нарад обов'язковим є відображення проектованих та реалізованих робіт щодо реалізації вищезазначених заходів.

Також відповідно Висноку оцінки впливу на довкілля (ОВД) планової діяльності підприємство щорічно проводить Післяпроектний моніторинг впливу планової діяльності на місця зростання та поселення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу, виявлення нових осередків.

З метою системного обстеження лісових територій і виділення унікальних природних комплексів, місць зростання та поселення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу, цикл досліджень поділяється на чотири етапи:

- 1) попередній (камеральне обстеження території);
- 2) початковий (рекогносцируальне обстеження території);
- 3) основний (стационарні дослідження);
- 4) додатковий (уточнення, коригування отриманих результатів).

Роботи з виявлення рідкісних та тих, що перебувають під загрозою видів мають проводитись із залученням фахівців відповідних профілів науково-дослідних установ України.

Роботи виділення та моніторингу рідкісних видів флори та фауни проводяться системно щорічно протягом вегетаційного періоду. Звіт з моніторингу подається раз на рік у кінці року. Також щорічно готується і подається Звіт з науково-дослідної роботи за результатами післяпроектного моніторингу впливу на довкілля при спеціальному використанні лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування.

2. Навчання працівників філії “Кам’янець-Подільське лісове господарство”

Навчання власних працівників проводиться відповідальними особами філії — головним лісничим чи відповідальним за процедуру FSC на підприємстві, із можливим залученням фахівців НПП “Подільські Товтри”.

Навчання може проводитись на технічних нарадах, нарадах лісової охорони, зборах трудового колективу філії.

За результатами обов’язково повинен складатись протокол засідання з відображенням списків присутніх.

У разі дії карантинних обмежень у регіоні діяльності філії, пов’язаних з поширенням коронавірусного захворювання (COVID-19), навчання може проводитись у режимі онлайн.

3. Інформування представників зацікавлених сторін та сторін, чиї інтереси зачеплено.

Інформування представників зацікавлених сторін та сторін, чиї інтереси зачеплено щодо виявлених рідкісних та тих, що перебувають під загрозою видів, а також про запобігання їх збору, полюванню чи відлову проводиться шляхом розміщення відповідної інформації на офіційному сайті та фейсбук сторінці філії “Кам’янець-Подільське лісове господарство” ДП “Ліси України”.

4. Відповідальні за проведення навчання

Контроль за вчасним проведенням навчанням працівників та за інформуванням представників зацікавлених сторін та сторін, чиї інтереси зачеплено у філії “Кам’янець-Подільське лісове господарство” ДП “Ліси України” покладено на відповідального за лісову сертифікацію.